

♦ Φωτομάρα 32 Ν.
Κόσμος Αθήνα.
Τηλ: 210-92382170/ 210-
9220993

♦ Σπινθάρου 65 Ν.
Κόσμος Αθήνα.

Τηλ: 210-9013463

♦ Δελιγιάννη 2 Άλιμος.

Τηλ: 210-9965203

E-mail:

info@proseggisi.gr

Site:

www.proseggisi.gr

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

Σημείωμα του 1
εκδότη

Άρθρα 2-6
Πληροφόριση

Στήλη γονέων 6

Η στήλη του 7-8
παιδιού και του
εφήβου

Προσέγγιση

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΑΠΟΨΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ 22 / ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2011

ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

Πήγε το παιδί μας στο Δημοτικό Σχολείο. Μία καινούργια εμπειρία για το ίδιο με πολλές αλλαγές στην ζωή του. Τώρα πια υπάρχει η μελέτη για την επόμενη ημέρα, η αυξημένη προσπάθεια μέσα στην Τάξη, η απαίτηση μείωσης της κίνησης.

Ο πρώτος μας στόχος είναι το παιδί να προσαρμοστεί σε όλα αυτά όσο γρηγορότερα γίνεται με ομαλό και ευχάριστο όσο το δυνατόν περισσότερο τρόπο.

Εδώ παρατίθεται ένας βασικός δεκάλογος προς τους γονείς για να κάνουμε αυτήν την ένταξη του ευκολότερη:

1. Μην βιάζεστε στο πρωινό ξύπνημα. Καλύτερα να ξυπνήσετε το παιδί 15 λεπτά νωρίτερα παρά να έχετε άγχος για να προλάβει να προετοιμαστεί. Το πρωινό ξύπνημα είναι πάρα πολύ σημαντικό και πρέπει να βοηθούμε το παιδί με κέφι και ζωντάνια και όχι με άγχος.
2. Φροντίστε την καλή και επαρκή διατροφή του παιδιού σας. Πρέπει να δίνεται μεγάλη σημασία στο καλό πρωινό, στην πλούσια διατροφή με λαχανικά, φρούτα, κρέας και ψάρι και στα πλούσια δεκατιανά του παιδιού. Αποφύγετε τα τυποποιημένα φαγητά.
3. Μην ξεχνάτε ότι ένας βασικός ρόλος του Σχολείου είναι η κοινωνικοποίηση του

παιδιού. Φροντίστε λοιπόν να μοιραστείτε την προσοχή με το παιδί σας για αυτά που έκανε στο σχολείο, όχι μόνο τα μαθήματα αλλά και τις σχέσεις του με τα άλλα παιδιά και την εκπαιδευτικό του, πράγματα που το χαροποίησαν και το στενοχώρησαν.

4. Αποφύγετε το παιδί να έχει δει τηλεόραση ή να έχει παίξει με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή πριν τη μελέτη του. Αυτές οι δραστηριότητες προκαλούν νευρική κατάσταση και δεν βοηθούν την μελέτη. Άρα λοιπόν το παιδί μπορεί να ασχοληθεί με αυτά μόνον αφού έχει ολοκληρώσει την μελέτη του.
5. Το ότι το παιδί πηγαίνει στο Σχολείο δεν σημαίνει ότι σκοπός του είναι μόνο να μελετάει. Φροντίστε να έχει την ευκαιρία να ασχοληθεί με ευχάριστες κινητικές δραστηριότητες αλλά και με ευχάριστα παιχνίδια.
6. Για να δείξουμε την αξία του διαβάσματος, θα πρέπει να του δείξουμε το παράδειγμα με το να διαβάζουμε και εμείς (είτε εφημερίδα, είτε βιβλία).
7. Ορίστε συγκεκριμένες ώρες για την μελέτη του. Σε αυτές τις ώρες αφιερώστε τον χρόνο σας αποκλειστικά σε αυτό τον σκοπό. Κατά την μελέτη του προσπαθείστε να τονώνετε την αυτοεκτίμησή του και να επιβραβεύετε συχνά την προσπάθειά του. Αποφύγετε πλήρως το να θυμώνετε με το παιδί σας

στις πιθανές δυσκολίες του.

8. Φτιάξτε το πρόγραμμα της μελέτης του. Δείξτε από την αρχή όλες τις εργασίες που έχει να κάνει και επιλέξτε μαζί με ποιο μάθημα θέλει να ξεκινήσετε. Μην ξεχνάτε επίσης ότι μέχρι την Γ' Δημοτικού δεν χρειάζεται πάνω από 1,5 ώρα μελέτης.
9. Βοηθείστε το παιδί να προετοιμάσει από το βράδυ την τσάντα του και τα ρούχα του για την επόμενη ημέρα. Αυτό το βοηθά στην μείωση του πρωινού του άγχους.
10. Φροντίστε τον βραδινό ύπνο του παιδιού. Το παιδί θα πρέπει να κοιμηθεί τουλάχιστον 8 ώρες για να είναι ξεκούραστο το πρωί. Καλή ώρα για την βραδινή κατάκλιση είναι γύρω στις 9.30 το βράδυ.

Σχολείο: Μία καινούργια πραγματικότητα στην ζωή του παιδιού μας. Ας την κάνουμε ευχάριστη με απλούς τρόπους.

Ιδέες για να ηρεμεί και να οργανώνεται καλύτερα το παιδί σας

Αναστασία Παπασταύρου, Εργοθεραπεύτρια του Κέντρου «ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ»

Τα σχολεία ξεκίνησαν και οι απαιτήσεις για τα παιδιά είναι αυξημένες. Παρακάτω δίνονται κάποιες ιδέες για δραστηριότητες που μπορεί να βοηθήσουν το παιδί σας να ηρεμεί και να του επιτρέπουν να βελτιώσει την ικανότητά του να κάθεται με έναν πιο ελεγχόμενο τρόπο και να συγκέντρώνεται σε ό,τι συμβαίνει γύρω του:

- Ενθαρρύνετε το παιδί σας να τοποθετεί τις παλάμες των χεριών του στην κορυφή του κεφαλιού του και να πιέζει προς τα κάτω με σταθερή πίεση μετρώντας ως το 25. Αυτό μπορεί να επαναληφθεί 2 φορές.
- Δώστε στο παιδί μία μπάλα (ιδανικά μπάλα αφρώδη που να συμπιέζεται) να την κρατάει ανάμεσα στις παλάμες του στο ύψος του στήθους. Ζητήστε του να την πιέζει όσο πιο δυνατά μπορεί ώστε να συμπιέζεται πολύ η μπάλα και να πιέζει μετρώντας ως το 50. Καλό είναι να επαναληφθεί άλλη 1 φορά.
- Μισές κάμψεις. Ζητήστε από το παιδί να ξαπλώσει μπρούμυτα στο πάτωμα και με τα γόνατα να παραμένουν κάτω, ζητήστε να κάνει 10 κάμψεις σπρώχνοντας τα χέρια για να σηκωθεί.
- Χρησιμοποιώντας ένα χοντρό σχοινί, καθίστε μαζί με το παιδί στο πάτωμα ο ένας απέναντι από τον άλλο με τα πόδια τεντωμένα και τις πατούσες να ακουμπούν. Κρατήστε το σχοινί τεντωμένο και κάντε εναλλάξ τραβήγματα στο σχοινί βάζοντας αντίσταση όταν τραβάει το παιδί.
- Χρησιμοποιήστε μαξιλάρια,κουβέρτες και κομμάτια από υφάσματα και πανιά και αφήστε το παιδί να τυλιχτεί με αυτά όπως θέλει και για τη διάρκεια που θέλει. Μπορεί επίσης με

τα μαξιλάρια να του αρέσει να ασκήσετε εσείς πάνω του πίεση για μικρή διάρκεια.

- Πίεση στον τοίχο ή στο θρανίο μετρώντας ως το 20. Ζητήστε δηλαδή να σπρώξει μια σταθερή επιφάνεια.
- Ακουμπήστε τις παλάμες σας στις παλάμες του παιδιού με τεντωμένα χέρια και πιέστε ο ένας τον άλλο. Τροποποιήστε τη δύναμή σας (λιγότερη,περισσότερη και προς διαφορετικές κατευθύνσεις) ώστε να αναγκάσετε το παιδί να αλλάξει τη θέση του σώματός του.
- Δίνετε στο παιδί μεγάλες,σφιχτές αγκαλιές.
- Μπορεί να βοηθήσει το παιδί σας να έχει ένα παιχνίδι χαλάρωσης εύκαιρο, όπως μία λωρίδα λαστιχένια ή ένα μπαλάκι. Αυτό μπορεί παίζοντάς το στα χέρια του ή πιέζοντάς το, να το βοηθήσει να ηρεμήσει όταν έχει άγχος ή ανησυχία.

Αυτές οι δραστηριότητες θα πρέπει να γίνονται υπό την επίβλεψη ενός ενήλικα, με σταθερά και αργά βήματα. Μπορούν να εφαρμοστούν πριν από απαιτητικές για το παιδί συνθήκες (π.χ. πριν καθήσει για διάβασμα, πριν πάει στο σχολείο κτλ.) ή γενικά όταν βλέπετε το παιδί σας ανήσυχο και θέλετε να το βοηθήσετε να ηρεμήσει και να οργανωθεί. Οι δραστηριότητες αυτές είναι πιο εύκολο να γίνουν στο σπίτι, όμως θα άξιζε τον κόπο για κάποιες από αυτές, να προσπαθήσετε να τις εφαρμόζετε το παιδί και στο σχολείο, μετά από συνενόηση με τον εκπαιδευτικό.

(Sensory Integration information booklet, Sensory Integration network UK & IRELAND)

Συμβολικό – Προβολικό παιχνίδι

Ελευθερία Μαγδάκη, Φοιτήτρια Λογοθεραπείας, Εκπαιδευόμενη Προσέγγισης.

Το παιχνίδι είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας ανάπτυξης της φαντασίας των παιδιών. Υπάρχουν διάφορα είδη παιχνιδιού. Το συμβολικό παιχνίδι αρχίζει να παρατηρείται στα παιδιά τις περιόδους δώδεκα και τριάντα μηνών. Όταν τα παιδιά φτάσουν στην ηλικία 12-13 μηνών αρχίζουν να χρησιμοποιούν στο παιχνίδι την χρηστική αξία των παιχνιδιών αυτών. Ακόμη δεν φαίνεται να τους ενοχλεί η παραλλαγή των ιδιοτήτων τους (παραδείγμα: μια παιδική τσουγκράνα χρησιμοποιείται ως χτένα). Αυτό το παράδειγμα μας δείχνει ότι ένα αντικείμενο

μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για μια άλλη δράση το οποίο έγκειται στο πλαίσιο του «συμβολικού παιχνιδιού» ή του «φανταστικού παιχνιδιού».

Όσο το παιδί μεγαλώνει μοιάζει να κάνει το παιχνίδι του πιο σύνθετο. Να προσθέτει ρόλους αλλά και να απευθύνεται πέρα από τον εαυτό του και προς τους άλλους. Γεγονός το οποίο συνήθως συμβαίνει όταν το παιδί περάσει τους τριάντα μήνες τότε είναι σε θέση να κατασκευάσει σχέσεις και κοινωνικούς ρόλους. Ο Vygotsky τόνισε τη σπουδαιότητα

που έχει η ανάπτυξη της κοινωνικότητας μέσω του φανταστικού παιχνιδιού. Θεωρούσε τις φανταστικές καταστάσεις που δημιουργούνται στο παιχνίδι ως «ζώνες εγγύτερης ανάπτυξης που λειτουργούν ως νοητικά συστήματα υποστήριξης».

Η παραπάνω θεωρία σημαίνει ότι το παιδί μέσα από αυτό το είδος παιχνιδιού καταφέρνει να πραγματοποιήσει δραστηριότητες (συνέχεια)

αλλά και κινήσεις που κάτω από άλλες συνθήκες δεν θα τις κατόρθωνε. Ένας πολύς σημαντικός παράγοντας για την ανάπτυξη του «φανταστικού παιχνιδιού» είναι ο κοινωνικός περίγυρος που βρίσκεται σε επαφή με το παιδί.

Το παιχνίδι αποτελεί μια έμφυτη δραστηριότητα στην οποία καταφεύγει το παιδί. Όταν το παιχνίδι μετατρέπεται σε συμβολικό και δραματικό τότε έχουμε το δημιουργικό δράμα.

Στο προβολικό παιχνίδι το παιδί χρησιμοποιεί απλά αντικείμενα μέσω του οποίου αναπτύσσει της ικανότητα της φαντασίας του και μπορεί και

«δημιουργεί» νέους χαρακτήρες. Το κύριο χαρακτηριστικό που εντοπίζουμε σε αυτό το παιχνίδι είναι ότι η δράση παράγεται από τα αντικείμενα. Οι ικανότητες συγκέντρωσης, προσοχής, παρατηρητικότητας, και υπομονής αναπτύσσονται και καλλιεργούνται και μέσω αυτού του είδους παιχνιδιού. Ωστόσο αυξάνονται και οι οργανωτικές και διοικητικές ικανότητες του παιδιού.

Οι βασικές διαφορές του «συμβολικού παιχνιδιού» και του «προβολικού παιχνιδιού» είναι ότι στο συμβολικό παιχνίδι τα αντικείμενα παρουσιάζουν

τη χρηστική τους αξία, αυτός που ενεργεί είναι το πρόσωπο (δηλαδή το παιδί) και εντοπίζεται σε παιδιά μικρής ηλικίας. Στο προβολικό παιχνίδι «προβάλλονται» νέοι χαρακτήρες από το παιδί, η δράση παράγεται από τα αντικείμενα και εντοπίζεται σε παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας.

Από όλα τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι το παιχνίδι είναι ένας από τους σημαντικούς παράγοντες νοητικής ανάπτυξης ενός παιδιού και κατ' επέκταση ενός ενήλικου ανθρώπου.

«Μη σας απασχολεί θα περάσει... μόνο του» Μαρτίνης Ιωάννης, Λογοθεραπευτής Κέντρου ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Το «πάμε στοίχημα» είναι ένα πολύ δημοφιλές παιχνίδι στην νεοελληνική κοινωνία. Τόσο δημοφιλές που έχει 'διεισδύσει' και στις υπηρεσίες αξιολόγησης παιδιών με πιθανό τραυλισμό. Μιλώντας λοιπόν για σίγουρα πονταρίσματα η ατάκα «μη σας απασχολεί θα περάσει μόνο του» αποτελεί σίγουρα την συχνότερα εμφανιζόμενη άποψη όσων αξιολογούν ένα παιδί προσχολικής ηλικίας που εμφανίζει δυσρυθμική ομιλία. Λίγο από άγνοια, λίγο από επιλογή, οι ανησυχίες των γονέων κατευνάζονται με αυτή την απάντηση. Είναι όμως η ενδεχόμενη πορεία;

Με βάσει τις πιθανότητες η απάντηση είναι ξεκάθαρα ναι, καθότι η πλειονότητα των παιδιών που εμφανίζουν δυσρυθμική ομιλία προσχολικά το ξεπερνούν μετά από αρκετό καιρό (ως και 2 έτη) δίχως παρέμβαση. Όμως ποια είναι αυτά τα παιδιά που μάλλον θα το ξεπεράσουν και ποια μάλλον δεν θα το ξεπεράσουν; Χμμμ, ιδού το ερώτημα...

Θα συμφωνήσουμε φαντάζομαι πως ο νόμος των πιθανοτήτων αρμόζει σε πληθώρα τυχερών παιχνιδιών και όχι στην περίπτωση παιδιών που εμφανίζουν δυσρυθμίες στην ομιλία τους.

Με βάσει την επιστημονική γνώση που διαθέτουμε η απάντηση στο επίμαχο ερώτημα είναι ξεκάθαρα όχι. Είναι τουλάχιστον παράλογο και επιεικώς ανήθικο να οδηγούμε τους γονείς σε «τζογάρισμα» σε ότι αφορά την επικοινωνιακή, κοινωνική, συναισθηματική, ακαδημαϊκή πορεία των παιδιών τους. Ο κανόνας παραμένει απλός και είναι ο εξής:

- ✓ ΟΛΑ τα παιδιά που εμφανίζουν δυσρυθμική ομιλία για περισσότερο από 3 μήνες χρειάζεται να αξιολογηθούν από ειδικό λογοθεραπευτή. Η αξιολόγηση δεν σημαίνει απαραίτητα ένταξη σε θεραπευτικό πρόγραμμα όμως δημιουργεί ένα αρχείο παρακολούθησης της εξέλιξης λόγου και ομιλίας του παιδιού ώστε αν και εφόσον οι δυσρυθμίες εξακολουθήσουν να εμφανίζονται για περισσότερους από 6 μήνες να πραγματοποιηθεί πλήρης αξιολόγηση ροής, ομιλίας, επικοινωνίας και να προταθούν οι καταλληλότερες θεραπευτικές προτάσεις για το κάθε παιδί ξεχωριστά καθώς και την οικογένεια του.

Αναμένοντας μέσα στο σκοτάδι της άγνοιας οι γονείς δεν

κερδίζουν κάτι απλώς βλέπουν τις πιθανότητες πλήρους ανάρρωσης να μειώνονται ελπίζοντας το παιδί τους να είναι ΤΥΧΕΡΟ και να συμπεριλαμβάνεται σε αυτά τα παιδιά που τελικά θα το ξεπεράσουν από μόνο τους.

Λυπάμαι αλλά ως Λογοθεραπευτής δεν θα συμβάλλω στην τυχερή ρουλέτα του τραυλισμού προσπαθώντας να μην ακυρώσω όλους όσους με ελαφρά την καρδιά αφήνουν αβοήθητα παιδιά και οικογένειες χρησιμοποιώντας την περίφημη ατάκα «άστο, θα περάσει από μόνο του». Μπορεί όντως να περάσει, αλλά πώς μπορεί να είναι κάποιος τόσο σίγουρος δίχως την βοήθεια επιστημόνων που έχουν την κατάλληλη εκπαίδευση να το αξιολογήσουν με σχετική εγκυρότητα. Η πρόληψη είναι η καλύτερη θεραπεία και στην περίπτωση του τραυλισμού, όπως σε τόσες άλλες αναπτυξιακές διαταραχές, οπότε όσο νωρίτερα οδηγήσουμε τα παιδιά σε έμπειρους λογοθεραπευτές τόσο ασφαλέστερα θα φροντίσουμε αυτό που βιώνουν στην ομιλία τους.

Μέχρι τότε ο αγώνας μεταξύ Τραυλισμού-Παρέμβασης στην Ελλάδα θα παραμένει «στημένος» στον άσο. Όσοι επιθυμείτε λοιπόν ποντάρετε ελεύθερα, εμένα θα μου επιτρέψετε να σας περιμένω σε περίπτωση που δεν επιλέξετε τον «στοιχηματισμό» αλλά την γνώση και την πρόληψη.

Καλή μας αντάμωση

Ενδεικτικές Βιβλιογραφικές αναφορές:

Boey, R.A., Van de Heyning, P.H., Wuyts, F.L., Heylen, L., Stoop, R., & Dr Bodt, M.S. (2009). Awareness and reactions of young stuttering children aged 2-7 years old towards their speech disfluency. *Journal of Communication Disorders*, 42, 334-346.

Guitar, B. (2005). *Stuttering: an integrated approach to its nature and treatment*. Lippincott Williams & Wilkins, USA

Lees, R., & Stark, (2005). *The treatment of stuttering in the young school aged child*. Wiley, London.

Yairi, E., & Ambrose, M.N. (1999). Early childhood stuttering 1: persistence and recovery rates. *Journal of Speech, Language and Hearing Research*, 35, 755-760.

Σε μικρή ή μεγάλη ηλικία απαιτείται Λογοθεραπεία; Η απάντηση είναι ξεκάθαρη!

Αποστόλης Καψάλης, Λογοθεραπευτής Κέντρου ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

(Συνέχεια άρθρου προηγούμενου τεύχους)

Στο δεύτερο κείμενο του μυθιστορήματος (αυτοβιογραφίας) ο κ. Αντώνης Σουρούνης "κατακτά" το "ρ". Η χαρά του είναι έκδηλη. Νιώθει επιτέλους "κοινός", ταυτόχρονα "διαφορετικός". Αμέσως, θέλησε να μοιραστεί αυτή την καινούργια εμπειρία με το κορίτσι του. Πηγαίνοντας λοιπόν στο σπίτι της είχε το χρόνο να διαλέξει προσεκτικά τις κατάλληλες λέξεις για να εκφράσει τα συναισθήματά του. Δεν είναι τυχαίο βεβαίως ότι όλες οι λέξεις που επιλέγει περιλαμβάνουν το "ρ". Μέσα από ένα ευφύες και διασκεδαστικό κείμενο βλέπουμε την "κάθαρση" που επέρχεται στο συγγραφέα. Πόσο ανοιχτός γίνεται στα συναισθήματά του, πόσο ειλικρινής, πόσο δοτικός. Αποδείχθηκε τελικά ότι μια κοινή διαταραχή άρθρωσης (η αντικατάσταση του φωνήματος ρ σε δ, /r/→/d/) τον άγχωσε τόσο πολύ, έτσι ώστε να μην μπορεί να εκφραστεί ελεύθερα και να χαρεί την ομιλία του και το διάλογο με άλλους ανθρώπους. Όπως προανέφερα, η διαταραχή άρθρωσης συναντάται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. Οι γονείς μπορούν να επιλέξουν δύο δρόμους :

- 1) τη βελτίωση αρχικώς και εξαφάνιση μετέπειτα της διαταραχής με τη σωστή θεραπευτική αντιμετώπιση και
- 2) την αδιαφορία (ή αλλιώς αμέλεια) και ταυτόχρονα εγκαθίδρυση αυτής.

Η πλειονότητα των περιπτώσεων διακρίνει το σωστό από το λάθος και διαλέγει τον πρώτο δρόμο.

Υπάρχουν αρκετοί λόγοι που οι γονείς επιλέγουν την λογοθεραπεία για τα παιδιά τους : Πρώτον, για να μην τα κοροϊδεύουν τα άλλα παιδιά που δεν λένε κάποιο γράμμα. Δεύτερον, για να μιλάνε καθαρά όταν θα έχουν μεγαλώσει (π.χ. μια μητέρα μου ανέφερε χαρακτηριστικά ότι ο γιος της θέλει να μιλάει ωραία και καθαρά όταν θα είναι πιο μεγάλος και όχι σαν αυτόν τον δημοσιογράφο στη τηλεόραση... «που δεν καταλαβαίνουμε τι λέει»). Τρίτον, για να μπορεί να είναι πιο επικοινωνιακός, πιο ευέλικτος στις συζητήσεις και να

κάνει πιο εύκολα φίλους έχοντας εμπιστοσύνη στον εαυτό του και όχι άγχος.

Εδώ θα αναφέρω ένα συγκεκριμένο παράδειγμα που συνάντησα πριν 2,5 χρόνια. Μια μητέρα προσήλθε στο χώρο μαζί με το κοριτσάκι της, την Σ., 3,5 ετών. Μια γλυκύτατη μητέρα με ένα ακόμα πιο γλυκό και όμορφο κορίτσι, το οποίο μπήκε στο χώρο γαντζωμένη από το πόδι της μητέρας. Σε όλη τη διάρκεια της αξιολόγησης παρέμεινε εκεί, αγκιστρωμένη, φοβισμένη (παρόλη την παρότρυνση της μητέρας να ασχοληθεί με τα παιχνίδια) και ουσιαστικά μη επικοινωνιακή. Όταν κατάφερε κάποια στιγμή να "ψελλίσει" κάποιες λέξεις και κατάλαβε ότι δεν μπορούσε να αρθρώσει ορισμένα φωνήματα (είχε εξαιρετική αντίληψη των δυσκολιών της) κλειδώθηκε ακόμα περισσότερο και ουσιαστικά τελείωσε η αξιολόγηση. Το ίδιο το κορίτσι, αργότερα όταν ολοκληρώθηκε η θεραπευτική παρέμβαση επιτυχώς, μου ανέφερε ότι ντρεπόταν για αυτά που έλεγε και πίστευε ότι την κοροϊδεύουν όλοι. Γι'αυτό και είχε μόνιμο άγχος και προτιμούσε να μην μιλάει καθόλου έστω (και αποδείχθηκε εμπράκτως) και αν κατείχε ένα πλούσιο λεξιλόγιο παθητικό που δεν το επέτρεπε να γίνει ενεργητικό. Η θεραπευτική παρέμβαση ολοκληρώθηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα (περίπου 1 χρόνο, παρόλο που υπήρχε μια πλειάδα φωνημάτων που δεν χρησιμοποιούσε) καθώς και η ίδια ήταν ένα έξυπνο, ευέλικτο και δημιουργικό παιδί.

Αναποκρίθηκε απόλυτα. Όταν συνάντησα τον πατέρα της, μετά το πέρας της παρέμβασης, μου ανέφερε χαρούμενος και συγκινημένος, ότι η Σ. διοργάνωσε ένα πάρτι στο σπίτι τους για τα

γενέθλιά της. Κάλεσε όλους τους φίλους και φίλες της, τους έδειξε τα παιχνίδια της, τους εξήγησε πώς περνάει το χρόνο της στο σπίτι της κτλ. «Όλο το απόγευμα δεν σταμάταγε να μιλάει!», ανέφερε χαρακτηριστικά ο πατέρας. Πλέον, είναι ο ορισμός του επικοινωνιακού κοριτσιού εν αντιθέσει με το κλειστό και φοβισμένο παιδί που συνάντησα στην αρχή της αξιολόγησης.

Η παρέμβαση πρέπει να ξεκινά σε μικρή ηλικία (όσο το δυνατόν γρηγορότερα) γιατί έτσι επιτυγχάνονται πιο άμεσα και μερικές φορές θεαματικά αποτελέσματα. Ουσιαστικά σε αυτήν την ηλικία δεν έχουν εγκαθιδρυθεί τα λανθασμένα πρότυπα και είναι πιο εύκολο για τον λογοθεραπευτή αλλά και για το παιδί να τα τροποποιήσει και να τα διαχειριστεί υπέρ του.

Ακόμα ένα σαφές παράδειγμα διαφορετικών ηλικιών με κοινή διαταραχή: πατέρας 35 ετών και κόρη 3 ετών προσήλθαν στο κέντρο με αίτημα την εκμάθηση του φωνήματος "ρ", όσον αφορά την κόρη. Ο πατέρας ανήσυχος ότι η κόρη του (ένα ευγενικό και έξυπνο παιδί) θα δυσκολευτεί να μάθει το "ρ". Αιτία του άγχους του, όπως μου εξομολογήθηκε αργότερα ήταν ότι ο ίδιος δεν πρόφερε το "ρ", μέχρι τα 31 του χρόνια. Αποφάσισε λοιπόν και εντελώς ξαφνικά (ενώ δεν τον ενοχλούσε καθόλου η μη εκφορά του μέχρι τότε) να επισκεφθεί έναν λογοθεραπευτή. Ξεκίνησε την παρέμβαση που κράτησε 3-3,5 χρόνια. Η παρέμβαση της κόρης του κράτησε μόλις ένα χρόνο. Ο ίδιος αναφέρει, χαριτολογώντας, ότι ακόμα το μπερδεύει μερικές φορές στην ομιλία του ή το ξεχνάει. Η κόρη του όμως όχι. Αυτό το παράδειγμα αποδεικνύει ότι σε μεγαλύτερη ηλικία (πατέρας) είναι πολύ πιο δύσκολο να εγκαθιδρυθεί το σωστό πρότυπο, ενώ σε μικρή ηλικία (κόρη) είναι πολύ πιο εύκολο.

Συμβουλή προς τους γονείς: **Μην αναβάλλετε κάτι για αύριο που μπορείτε να κάνετε σήμερα!**

Ακολουθεί το κείμενο του συγγραφέα Αντώνη Σουρούνη....

«.....Στην αρχή περπατούσα πίσω της, μετά μπροστά της και στο τέλος δίπλα της. «Πες, βρε συ, μ' αγαπάς;» με ρωτούσε. «Σ' αγαπάω». «Τι αγάπη είναι αυτή, που ούτε το όνομά μου δεν έχεις πει ακόμα, με λες;» Δεν μπορούσα να της το πω. «Πες "Μαρία, σ' αγαπάω", για να το πιστέψω και εγώ. Πες "Μαρία, μ' αρέσεις, είμ' ερωτευμένος μαζί σου", τόσο δύσκολο είναι να το πεις;» Σώπαινα, χωρίς να λέω τίποτα. Από το ένα δύσκολο με πήγαινε στο άλλο, το πιο δύσκολο. Κάθε μέρα ήθελα να της πω «Μαρία, είμ' ερωτευμένος μαζί σου, μ' έχεις τρελάνει, μ' αρέσεις»,

(συνέχεια)

όμως δε θα άκουγε αυτά, θ'άκουγε «Μαδία, είμ'εδωτευμένος, μ'έχεις τδελάνει, μ'αδέσεις», και τότε δε θα έκλαιγε από χαρά, θα έκλαιγε από μαράζι.

Πριν δυο μέρες, μόλις έμαθα να λέω το ρο, αυτή πήγα πρώτα πρώτα να βρω. Καθόταν μπροστά στο παράθυρο του σπιτιού της στο δεύτερο πάτωμα, εκεί που καθόταν πάντα κι έγραφε, διάβαζε, κεντούσε, κι εκεί που με περίμενε να με δει. Την έβλεπα πάντα από το πλάι, το μισό της πρόσωπο, μόνο άμα με λυπόταν που στεκόμουν εκεί, σηκωνόταν να τη δω ολόκληρη. Κι άμα φορούσε καινούριο φουστάνι. «Τι θες;» ρώτησε με τα δάχτυλά της. Κούνησα γρήγορα και πολλές φορές το χέρι, να κατέβει γρήγορα, γιατί έχω πολλά της πω και μπορεί να τα ξεχάσω. Χάθηκε από το παράθυρο και κατάλαβα πως κατέβαινε τις σκάλες. Σ' όλο το δρόμο που ερχόμουν ετοιμάζα τα λόγια που θα της έλεγα κι η καρδιά μου χτυπούσε σαν τύμπανο, τώρα πήγαινε να σπάσει. Εντάξει, θα της έλεγα πως είμαι ερωτευμένος, αλλά όχι και «μαζί σου», η Μαρία ήταν έξυπνη, θα καταλάβαινε. Με ποια θα'μαι ερωτευμένος, με άλλη και θα πάω να το πω σ' αυτή; Εξάλλου «μαζί σου» το λέγανε όλοι οι χαζοί στο σινεμά, οι άλλοι λέγανε «είμαι ερωτευμένος με τα μάτια σου, με το στόμα σου, με τη σιλουέτα σου, μ' αυτό που είσαι». Τέτοια έπρεπε να πω κι εγώ, για να τη θαμπώσω. Όσο όμως και να'σπανα το κεφάλι μου στο δρόμο για να βρω κάτι που να έχει το ρο μέσα, δεν έβρισκα. Λες και όλες ο λέξεις που μιλάν για τα πράγματα πάνω στον άνθρωπο φτιάχτηκαν για τους ανάπηρους και μόνο η λέξη «έρρωτας» φτιάχτηκε για τους σωστούς. Τα'πιασα από την αρχή, ψηλά απ' το κεφάλι, και κατέβαινα προς τα κάτω. Είμαι ερωτευμένος με τα μαλλιά σου, με τα μάτια σου, με τα μάγουλά σου, με τη μύτη σου, με τ' αφτιά σου, με το πιγούνι σου, με το στόμα σου, με τα χείλια σου, με τα δόντια σου, με το λαιμό σου, με τους ώμους σου, την κοιλιά σου,

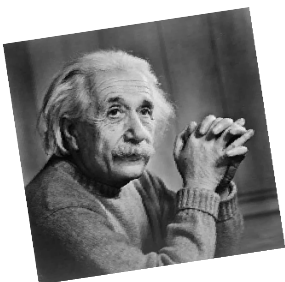
τα πόδια σου, τα νύχια σου, τις πατούσες σου. Τίποτα. Τίποτα, τίποτα, τίποτα, ούτε ένα ρο σε ολόκληρο ανθρώπινο κορμί. Και μάλιστα γυναικείο, κοριτσιάτικο, που θα'πρεπε να κυλάν τα ρο από πάνω της σαν άρωμα και νεράκι. Μιλάω για τα έξω που φαίνονται και μπορούμε να τα ερωτευτούμε, γιατί τα μέσα που δε φαίνονται δε μας νοιάζουν κιόλας. Τι να ερωτευτούμε, την καρδιά, το λαρύγγι, τα πλευρά, τα έντερα; Αυτά έτσι κι αλλιώς τα ερωτεύτηκα από την πρώτη στιγμή πάνω στη Μαρία, αλλιώς δε θα μου άρεζε τόσο πολύ η φωνή της, ούτε η κορμοστασιά της, ούτε η καλοσύνη της. Αλλά μόλις την είδα να με περιμένει στο παράθυρο με το χεράκι της κάτω από το πιγουνάκι της, τότε μου ήρθε. «ΜΑΡΙΑ, ΕΙΜΑΙ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΣ ΜΕ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΟΥ». Έτσι θα της έλεγα. Το είχα δει και στο σινεμά κάποτε αυτό, και είπα κιόλας, τι χαζομάρες κάθεται και λέει ολόκληρος άντρας στην κοπέλα, όμως εκείνη έκλαψε από χαρά και του'δωσε τα δυο της χέρια, να τα πάρει εκείνος και να τα κάνει ό,τι θέλει. Τότε ήμουν μικρός και νόμιζα ότι μόλις τα πήρε, θα σηκωνόταν να φύγει αφού αυτά ήταν που ήθελε και τίποτ' άλλο, όμως έμεινε εκεί, δίπλα της, να της τα χαϊδεύει, να της τα γλύφει, να τα φιλάει, και μπορεί να της τα κρατάει ακόμα. Αυτό θα της έλεγα κι εγώ. Ένα ένα ρο όμως, όχι όλα μαζί, μην κάνω και κάνα λάθος, ακόμα δεν τα'χε συνηθίσει το στόμα μου.

«Τι με θες και φωνάζεις έτσι;» ρώτησε από την πόρτα, θυμωμένη τάχα. «Εγώ φώναξα;» ρώτησα απορημένος. «Το χέρι σου κουνιόταν σα να φώναζε». «Είμαι ερωτευμένος, Μαρία», της λέω και την ίδια στιγμή σκέφτηκα πως δε το είχα κανονίσει έτσι,

το «Μαρία» σκόπευα να το βάλω μπροστά μπροστά, αλλά μου ήρθε στο στόμα τελευταίο. Κι έτσι όμως δεν ήταν άσχημο. «Μπα; Και με ποια, αν επιτρέπεται;» ξαναρώτησε και κοίταξε γύρω γύρω σα να μην την ένοιαζε. «Με κάποια που τη λεν Μαρία», της ξαναλέω. Πάλι το «Μαρία» τελευταίο αντί πρώτο, αλλ' αφού μου'βγαίνει έτσι, έτσι θα το αφήνα. «Σιγά σιγά θα μας πεις και πως είσαι μαζί μου ερωτευμένος...» έκανε πάλι το γύρο του κεφαλιού της και περίμενε. «Μαζί σου είμαι, Μαρία». «Μαζί μου;» γέλασε και με κοίταξε ίσια στα μάτια για να με πεθάνει. «Και τι βρήκες σ'εμένα και με ερωτεύτηκες, με λες, σε παρακαλώ;» «Τα χέρια σου, μ' αυτά είμαι ερωτευμένος, Μαρία». «Τα χέρια μου;» ξεκαρδίστηκε τώρα. «Δηλαδή, άμα κοπούν και γίνω κουλή, θα πάψεις να'σαι ερωτευμένος μαζί μου, έτσι δεν είναι; Το λες έρωτα εσύ αυτό; Έρωτας είναι να πεθαίνεις για τον άλλο, να τ' αγαπάς όλα του, δε διαβάζεις κανένα βιβλίο;» Την κοίταξα από πάνω μέχρι κάτω, να βρω τελευταία στιγμή κάτι που να τα λέει όλα, να τα έχει όλα μέσα, και ξαφνικά μου ήρθε στο μυαλό το καλύτερο, αυτό που όσο και να βαρούσα το κεφάλι μου στον τοίχο δε θα το έβρισκα. «Είμαι ερωτευμένος με το χαρακτήρα σου, Μαρία». Δύο ρο μαζεμένα στην ίδια λέξη! Δύο ρο και με το «Μαρία» τρία! Και με το «ερωτευμένος» τέσσερα! Τέσσερα ρο, το ένα πίσω απ' τ' άλλο σε μια και μόνο κουβέντα – θα τρελαινόμουν! Αν με ξαναρωτούσε τώρα «Με ποιον είσαι ερωτευμένος;», θα'λεγα:

«Μ'εμένα, Μαρία, μ'εμένα είμαι ερωτευμένος, είμαι ερωτευμένος και με τα χέρια μου και με το ρο μου!!»

Ο Αϊνστάιν είπε:

«Ένα άτομο που δεν έχει κάνει ποτέ λάθος, ποτέ δεν προσπάθησε για κάτι. Οι περισσότεροι άνθρωποι δεν δοκιμάζουν νέα πράγματα λόγω του φόβου της αποτυχίας. Η αποτυχία δεν είναι κάτι που πρέπει να φοβάσαι. Συχνά οι χαμένοι είναι αυτοί που μαθαίνουν περισσότερα για την νίκη, από ότι οι νικητές. Τα λάθη μας, πάντα μας δίνουν ευκαιρίες να μάθουμε και να αναπτυχθούμε.»

Το «γράμμα» μιας μητέρας...

Μάιος 2011

Ευχαριστώ.

Ευχαριστώ το θεό για όσα του τα δώρα.
 Όπως κιό παλι απ' όσα για το Χριστό.
 Ο Χριστός είναι ένα αυθεντικό παιδί.
 Είναι χαρούμενο και γελαστό.

Ευχαριστώ το θεό για τον καινούργιο
 δρόμο που μου ανοίξε μίσο του Χριστού.
 Είναι δρόμος δύσκολο και όμορφο μαζί.

Είναι ένας δρόμος που τον περπατώ ξυπόλυτη!
 Εγώ πρέπει. Για να αισθάνομαι κάθε πόνο
 και να βίωσα. Είναι και ανηφορικός... έχει και
 χαλίκια... όπως όταν μου κρατά το χέρι ο
 Χριστός. Δεν περπατώ, πετώ! Γιατί ξεχάσα

να πω ότι ο Χριστός είναι ένας Άγγελος
 και τα φτερά του ανεβάζουνε γηλιά.

Ψηλά στον ουρανό! Από εκεί όσα είναι κόβο
 μεκρά, κόβο δίχα. Ο πόνος, ο κόπος, η δουβία,
 η υπομονή, μόνο η Πίστη μετακινεί και
 γυρνάει και θρηνεί... Ευχαριστώ το θεό που

εμπνέει υπομονή στην καρδιά μου κι εγώ με
 το Χριστό βοηθάω να ελευθερώθω από τα πάντα
 και σφικτίνω καρμίν. - Ελπίζω να γίνω όση
 θρηνεί και να απο το ξερό μιλιο της καρδιάς
 αυτών των παιδιών, των βίβλων κατοίκων
 στον κόσμο της ανέρατης καρδιάς.

Ευχαριστώ το θεό...
 B.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ...

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ:

ΓΙΟΡΤΗ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ:
ΜΑΘΑΙΝΩ ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΧΡΩΜΑΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ

- ΧΡΩΜΑΤΙΖΩ ΜΕ ΧΡΩΜΑ ΜΠΛΕ ΤΑ ΚΟΥΤΑΚΙΑ ΜΕ ΑΘΡΟΙΣΜΑ 12,14,16,18,20
- ΧΡΩΜΑΤΙΖΩ ΜΕ ΧΡΩΜΑ ΑΣΤΡΟ ΤΑ ΚΟΥΤΑΚΙΑ ΜΕ ΑΘΡΟΙΣΜΑ 11,13,15,17,19

12+4=	12+3=	16+4=	9+7=
			9+4=
9+6=	15	6+5=	8+6=
7+5=	13+6=	8+6=	11+6=
			8+4=
11+8=			
13+3=			
11+4=			
15+3=			

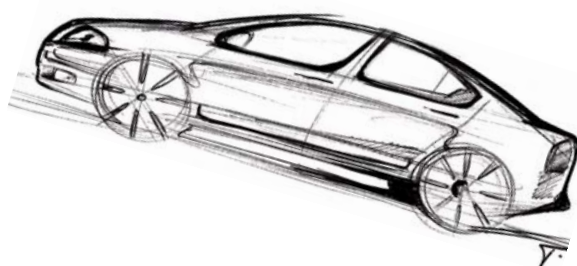
Πηγή: Πρόσσην Πρίζα

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ ...

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

Η νέα SKODA Octavia 5 TSI, TDI, RS, FSI, έκανε την εμφάνισή της. Οι εκδόσεις είναι Elegand, Ambiente και Comfort. Οι τιμές ξεκινάνε από 14.000 και πάνω. Για περισσότερες πληροφορίες μπειτε στο site: www.skoda-auto.gr

Αντώνης, 10 ετών

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ...

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)...

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΑΤΡΕΙΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Όταν κάνω σκι (θαλάσσιο) αυτό που νιώθω είναι μια αίσθηση που δεν περιγράφεται.. Είναι τόσο έντονη που η αδρεναλίνη χτυπάει κόκκινο, η καρδιά χτυπά δυνατά. Είναι λες και πετάς! Δεν είναι τόσο εύκολο όσο φαίνεται. Θέλει πολύ εξάσκηση και να μην κουράζεσαι εύκολα και να έχεις αντοχή. Τώρα που χειμώνιασε δεν μπορείς να κάνεις όπως το καλοκαίρι γιατί το σκι θέλει λάδι θάλασσα, αλλά δεν είναι και τόσο ωραίο να είναι πάντα λάδι γιατί το κυματάκι του δίνει λίγο σασπένς...

ΙΖΙ, 12,5 ετών

"ΓΙΟΥΡΟΜΠΑΣΚΕΤ ΚΑΙ ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΙ ΕΥΡΩΠΗΣ"

Φίλες και φίλοι, γράφω αυτό το άρθρο για να σας ενημερώσω για τα αθλητικά γεγονότα 2011-2012. Στο Γιουρομπάσκετ της Λιθουανίας η Εθνική μας άλλαξε προς το καλύτερο. Με νέο προπονητή, νέους παίκτες, συντηρηθήκαμε καλά! Στα προκριματικά Ευρώπης 2012 η Ελλάδα και η Κύπρος στις 4 τελευταίες αγωνιστικές έχουν πρόγραμμα βαρύ και ασήκωτο... Αναλυτικά:

Ελλάδα: 2/9 Ισραήλ (εκ)*, 6/9 Λετονία (εκ), 7/9 Κροατία (εν), 11/10 Γεωργία (εκ)

Κύπρος: 2/9 Πορτογαλία (εν), 6/9 Ισλανδία (εκ), 7/10 Δανία (εκ), 11/10 Νορβηγία (εκ).

Σε άλλους ομίλους: Γερμανία-Αυστρία (2/9, Α'), Ιρλανδία-Σλοβακία (2/9 Β'), Ανδόρα-Αρμενία (2/9 Γ'), Β. Ιρλανδία-Σερβία (2/9 Γ'), Σλοβενία-Εσθονία (2/9 Γ'), Λευκορωσία-Βοσνία/Ερζεγοβίνη (2/9 Δ') Λουξεμβούργο-Ρουμανία (2/9 Δ') Ολλανδία-Σαν Μαρίνα (2/9 Ε'), Ουγγαρία-Σουηδία (2/9 Ε') Βουλγαρία-Αγγλία (2/9 Ζ') Σκωτία-Τσεχία (3/9 Θ') Αυστρία-Τουρκία (6/9 Ι')...κτλ Μου αρέσει να

παρακολουθώ τα αθλητικά και με κάνει χαρούμενο να παίζουν τίμια. Εύχομαι να συνεχίσει έτσι ο αθλητισμός στην Ευρώπη!

Ντίνος, 11 χρονών

*Σημείωση: ΕΚ= εκτός, ΕΝ=εντός, Α' =1ος όμιλος, Β' =2ος όμιλος, Γ' = 3ος όμιλος κτλ

Προσεγγιση

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Αλεξάνδρου Στράτος
Βουρλιόγκα Βασιλική
Κοκμοτός Παναγιώτης
Μαρτίνης Γιάννης
Σαμοίλης Γιώργος
Επιμέλεια: Μάντη Ειρήνη

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ:

Αλεξάνδρου Στράτος
Παπασταύρου Αναστασία
Μαγδάκη Ελευθερία
Μαρτίνης Ιωάννης
Καψάλης Αποστόλης
ΙΖΙ, 12,5 ετών
Αντώνης, 10 ετών